

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

บัตร์เครดิต

พระที่อยู่ในวัดนี้เรียกว่าทั่วประเทศไทยตลอดมานะ คือพระทุกภาคอยู่ในนี้เป็นประจำมาตั้งแต่เริ่มสร้างวัดที่แรก มีหมดทุกภาคเลยอยู่ในนี้ทั้งนั้น แต่ก่อนเราให้การอบรมพระเถระนี้เต็มเม็ดเต็มหน่วยตลอดมาไม่มีคลาดเคลื่อน ถึงวันประชุมก็บอกหรือนัดประชุมตรงตามนั้น ๆ ประมาณอาทิตย์ถ้าเราอยู่ที่นี้ ส่วนมากไม่ได้ไปไหน อยู่ที่นี้ อาทิตย์หนึ่งหรือ ๑๐ วัน เราสั่งเอง ประชุมวันไหนเราก้สั่งเอง พระเถระแต่ก่อนจริง ๆ ก็ไม่ค่อยมากนัก เพราะเรากำหนดตายตัวไว้เลยว่าไม่ให้เลย ๑๘ องค์เท่านั้นแหละ ๑๕-๑๘ ไม่รับมากกว่านั้น พระเถระก็พอดีการปฏิบัติ ทางฝ่ายข้างในก็มีโยมแม่ แม่ชี แก้ว แม่ น้อม บุญ มี ๔ คนเท่านั้น ให้การอบรมสั่งสอนมาตลอด เรียกว่าตั้งหน้าปฏิบัติ ร้อยเปอร์เซ็นต์เลย ไม่มีกิจการงานใดเข้ามายุ่งเลย มีแต่งานภาวนาอย่างเดียว ๆ

เช่นอย่างเขานิมนต์ไปฉันที่นั่นที่นี้ เราก้รับประกันเลย ประกันพระเถระไม่ให้พระเถระไป เพราะฉะนั้นวัดเราจึงไม่มีไปฉันในที่ต่าง ๆ เรื่อยมาตั้งแต่สร้างวัด คือเราไม่รับนิมนต์ เพราะกิจนิมนต์นี่เป็นการเสียเวล่ำเวลา แล้วเป็นความประมาทในพระแทรกไปโดยลำดับ ๆ แล้วกลายเป็นเสียพระไป ไม่สมกับตั้งหน้าตั้งตามาศึกษาจากภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศไทยมาเต็มอยู่ที่นี่ เราจึงไม่รับนิมนต์ตั้งแต่เริ่มสร้างวัดมา หากว่ามีความจริง ๆ เป็นจริง ๆ แน่ เราไม่ได้เป็นเถระตรงนี่นะ หากมีความจำเป็นจริง ๆ เราจัดให้เอง นั้นเป็นความจำเป็นโดยเฉพาะ ๆ เราจัดให้เอง จะเอาสักกี่องค์บอกเลย จัดให้ตามนั้นเลย โดยเฉพาะเท่านั้น นอกนั้นก็เลิกเลย ๆ ปฏิบัติอย่างนี้ตลอดมา เข้มงวดกวดขัน

การนิมนต์ไปฉันในที่ต่าง ๆ เรียกว่างดหมด ไม่เอาทั้งนั้นตลอดมาจนกระทั่งทุกวันนี้ สำหรับที่จะไปฉันในบ้านอะไร นิมนต์อะไรนี้ เขาไม่มาเกี่ยวข้องเพราะเขาทราบมาแล้วแต่เริ่มสร้างวัดที่แรก หากว่ามีกิจจำเป็นเขาก็จะมาหาโดยเฉพาะ พิจารณามีเหตุผลสมควรยังงั้นแล้วเราจัดตามเหตุผลนั้นเลย ฉะนั้นพระเถระเราจึงได้สะดวกในการภาวนา การเงินการทองไม่มี ไม่ยุ่งเลย อะไรมาก็เก็บไว้เล็ก ๆ น้อย ๆ เราเป็นหัวหน้า เพราะสมบัตินี้พระทราบกันทั้งวัด คือมอบถวายเราไปเลยให้เราเป็นผู้จัดทำเอง เพราะรู้นิสัยเราว่าไม่สั่งสม พุดง่าย ๆ ว่างั้น มีอะไรเขาเก็บไว้ พอสมควรที่จะช่วยเหลืออะไรช่วยไปเลย ตั้งแต่ต้นมาจนกระทั่งปานนี้ พระเถระจึงไม่มีคำว่ามาเกี่ยวข้องกับเงินกับทอง เราเองก็ไม่ยุ่งเลยตลอด

ที่แรกก็ขึ้นโรงเรียน สถานสงเคราะห์บ้างอะไรบ้างเรื่อยมา โรงเรียนหลังนั้นหลังนี้เรื่อยไป สถานสงเคราะห์ ต่อไปก็ก้าวเข้าสู่โรงพยาบาลเรื่อยมาจนกระทั่งบัดนี้ เพราะ

ฉะนั้นในวัดนี้จึงไม่มีเงิน เรื่องเงินเรื่องทองไม่มีสำหรับวัดนี้ ไม่เก็บ เหตุที่ไม่มีก็เพราะไม่เก็บ ความบกพร่องของโลกเต็มไปทั่วทุกดินแดน เราบิณฑบาตวันหนึ่ง ๆ จะฉันให้ตายก็ได้ไม่อดไม่อยาก ผู้อดอยากมีอยู่ เราต้องช่วยตลอดมาสำหรับวัดนี้ เราเป็นหัวหน้าวัดได้ปฏิบัติอย่างนี้ตลอดมาจนกระทั่งทุกวันนี้ก็เหมือนกัน การนิมนต์ในที่ต่าง ๆ ตัดเลยไม่เอาทั้งนั้น เพื่อการสั่งสมอรรถธรรมของพระให้สะดวกสบาย

คิดดูซิเป็นเขตเห็นไหมละ แม้เราจะมั่งงานทั่วแผ่นดินไทยก็ตามนะ แต่อันนี้เรารักสงวนตลอด เรื่องธรรมเราอยู่อย่างนี้ตลอดเวลา ไม่ชินกับอะไร พูดให้ท่านทั้งหลายฟังเสีย เรื่องธรรมจะไม่ชินกับอะไร อะไรแทรกมาปู้ปู้ทันที นอกจากพูดหรือไม่พูดเท่านั้น เพราะธรรมละเอียดกว่าสิ่งเหล่านั้น สมมุติคือกิเลสเป็นสิ่งสำคัญ แทรกเข้ามาปู้ปู้ทันที ๆ จึงไม่คุ้นไม่ชิน เมื่อวานนี้ก็ดูพระ เราเดินไปนั้นไปเห็นแก้วอยู่นั้นสองสามตัว เหนอพระจะเอาแก้วนี้มาแล้วจะเอาอะไร ๆ มาอีก หอบปราสาทราชมณเฑียรเข้ามาเหยียบวัดแล้วเหอ พระพุทธเจ้าเสด็จออกทรงผนวชได้แก้วตัวไหนติดตามไป ทั้ง ๆ ที่เป็นกษัตริย์ สิ่งหรรษาฟู่ฟ้านี้ไม่มีในพระพุทธเจ้านะ เอามาเหยียบหัวพระพุทธเจ้าทำไม บอกให้ป่าเข้าป่า บอกงั้น หรือพระองค์ไหนเป็นผู้ที่หน้าด่านสั่งมา บอกมา คือบอกมากี่โล่หนึ่งเลย ไม่ใช่ธรรมดานะ

มันเหยียบเข้ามาเรื่อย ๆ นี่นะ รุกล้ำเข้ามาทุกแห่ง ช่างในก็เหมือนกัน แก้วก็แก้วตัวเอามาให้ระวังให้ตึนะ ถ้าเข้ามาในวัดนี้แล้วให้ระวัง ให้ฟังเสียงนะ เสียงอรรถเสียงธรรม นั้นเสียงกิเลสทั้งนั้นที่มา เพื่อความสะดวกสบาย อยู่ที่ไหนมีแต่ความสะดวกสบายเพื่อร่างกายเท่านั้นเอง หัวใจเป็นไฟไม่สนใจ อันนี้ตัดออกหมดนะไม่ให้มีอะไรจะพุดแต่กิเลสมันอยู่ในใจ ซึ่งมันเป็นตัวกวนมากที่สุด กิเลสกวนมากนะ นี่ก็ไม่เคยมีเรื่องแก้วแก้วแก้ว ร้านนั้นร้านนี้ไปทำไว้หัวจงกรมเราก็ไม่เคยมี เข้าไปก็ก๊าก ๆ เลย เดินเสร็จแล้วออกไปเลย จะไปนั่งทำนั้นทำนี้พักผ่อนอารมณ์อย่างนั้นไม่มี พุดกันเลย ออกก็ออกไปเลย

เช่นอย่างร้านเขาไปทำให้ เราก็ไม่ได้เข้าไปนั่งไปอะไรนะ ไร้อะไรที่จะออกจากทางจงกรมมานั่งร้านนี้ โอ้ย รู้สึกจะไม่ปรากฏนะ ไปนี่ก็เข้าทางจงกรม ออกจากทางจงกรมไปเลย ถ้าเวลาว่าง ๆ อย่างนาน ๆ จะมีทีหนึ่ง เข้าไปนั่งภาวนาอยู่ในนั้น แล้วขุ่นมันก็มากวนนั้นแหละ สำคัญ ไปทำไว้นั้นไม่ใช่เราสั่งให้ท่านนะ เขาไปทำของเขา เห็นว่าไม่มีอะไรขัดข้องแล้วเราก็เลยอนุโลมตาม อยู่ไหนละไม่นั่งนะ ที่จะให้มีแก้วมีโต๊ะมีเตียงอะไรวางไว้หัวจงกรมเพื่อนั่งพักผ่อนอารมณ์อะไรไม่มีสำหรับเรา อย่างพ่อแม่ครูจารย์ก็ไม่มี ท่านเข้าทางจงกรมปู้บออกไป ท่านไม่เห็นมีอะไร

ให้กิเลสขับไสออกไปหาวัตถุภายนอก มันก็เป็นเรื่องโลกตี ๆ นี่เรื่องภายนอก เรื่องภายในฆ่ากิเลสด้วยความพากเพียรจึงเป็นเรื่องอรรถเรื่องธรรม เรื่องของศาสดาโดยแท้ นี่มันไม่ค่อยมีและไม่มีในวัดนี้เวลานี้ ยุ่งไปหมดนะ หาแต่เรื่องภายนอก เรื่องภายในที่จะดูหัวใจเจ้าของไม่ยอมดู แล้วจะเอาความเจริญมาจากไหน

ครั้งออกไปแล้วก็ไปพูดโฆษณาละชีว่า อยู่วัดป่าบ้านตาด หลวงตาบัว หลวงตาบัวมันวิเศษวิโสอะไรพอจะเอาไปอวด ตัวเองที่เข้ามาหาหลวงตาบัวก็เลยยิ่งกว่าส้วมในถานนุ่น เห็นไหมส้วมในถานเคยเห็นไหม ถานกับส้วมก็อันเดียวกันนั่นแหละ จึงว่าส้วมในถาน เข้าใจไหม มันแบบนั้นนี่นะ เอาของวิเศษวิโสมาจากไหน โห เลอะเทอะมาก เราทนแสนทนนะเพราะไม่เคยปฏิบัติมาอย่างนี้ ยัวะเยี้ย ๆ กลางวิ๊กกลางวันเวลาไหน แหมมองนี่ เราอยู่กุฏิมองผ่านป่าออกมาเห็นแต่ชายั้วเยี้ย ๆ เราไม่อยากตัดขามัน ถ้าตัดขามันแล้วมันจะกลิ้งให้เราดูอีก เราก็มองไม่อยากดูทั้งคนกลิ้งขาหัก เข้าใจไหมล่ะ เราก็เลยปล่อย ยัวะเยี้ย ๆ เข้ามานี้ หลั่งไหลเข้า หลั่งไหลออก โอ๊ย มันเหมือนกับตลาดคนนะ ด้วยเหตุนี้เองที่หลบหลีกตลอดเวลา มันรำคาญ

นี่แหละที่ว่าวันไปกุสุงโง พอไปปั๊บฝ่ายผู้หญ้ายูหญ้างลิ่งไหลขึ้นมาจะมากราบกกราบเสร็จไม่เสร็จก็ไล่ทันทีเลย หนีเราไม่ยุ่งกับคนนะ ไป พอกราบเสร็จก็เปิดเลยพวกนั้น เราก็สอนพระเลยเทียว ไปไหนมีแต่เรื่องยุ่ง ออกไปเดี๋ยวนี้ไม่ได้นะ จะไปไหนมาไหนต้องหาเวลาล่าเวลา เย็น ๆ ถึงจะด้อม ๆ ไป อยากดูอะไร ๆ ดูนี่เหตุมีผลทุกอย่างอะไรบกพร่องตรงไหน ๆ ก็มาสั่งพระ ๆ เช่น ตอนเข้าออกแต่เข้าเดินผ่านนุ่นผ่านนี้ไปดูซึ่งเวลานี้เขากำลังปลูกต้นไม้ ทำทุกสิ่งทุกอย่าง ต้นไม้ที่เราไม่ทราบจะว่ายังไง มันมาเองเป็นเอง มาจากที่ต่าง ๆ ต้นไม้หลายจังหวัดที่ผ่านเข้ามาเห็นเราซื้อที่ใหม่นั้นนะ จึงอยากเอามาปลูก เห็นว่ามันว่าง ๆ เอามาปลูก

ผลหมากรากไม้สำคัญมากนะ ไม่ทราบว่าจะอะไร พวกเงาะ พวกมังคุด ลางสาต ลิ่นจี หลายประเภทอยู่นั้น โอ๊ย นี่จะมาก่ออีกนะ ไปดูแล้ว นั้นมันขวางทันที ต้นไม้ยืนต้น ต้นไม้สำหรับเป็นร่มเงาก็มี พวกไม้ประเภทนี้มันจะเต็มไปด้วยความวุ่นวายเพราะวัดนี้ไม่มีการซื้อขาย ผลหมากรากไม้มีมากมีน้อยแจกจ่ายกันไปกิน ที่นี้เวลามีมาก ๆ เข้าไปนี่ แจกไม่แจกมันก็ยัวะเยี้ย ๆ ทำวัดให้เสียอีก เราคิดไปหมดแล้วจะเสียวัด จึงได้ไปเตือน ผลไม้อย่าเอามาปลูกมากนะ เราบอกอย่างนี้ ปลูกมากจะก่อความยุ่งเหยิงวุ่นวายขึ้นในวัด ให้เอาตั้งแต่ต้นไม้ที่เป็นร่มเป็นเงาสาสุขเย็นใจเวลาท่านบำเพ็ญสมณธรรม เมื่อเขาโตขึ้นมาแล้วเป็นที่หลบซ่อนผ่อนคลายได้ดี เราต้องการอย่างนั้น

ส่วนต้นไม้ที่มีดอกมีผลนี้มันเจือปนไปด้วยความกังวลวุ่นวาย เราไม่อยากให้นักละ เราก็มองว่า ให้ปลูกแต่น้อยนะสั่งอย่างนี้ เราไปสั่งเอง อย่าปลูกมากเกินไปจะเสีย

วัดเราก็บอกไว้ มันมีบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อสัตว์เพื่อคนได้อาศัยเราไม่ว่า แต่สร้างจนกระทั่งเป็นความวุ่นวายเสียหายทั้งวัดไปด้วยนี้ไม่เหมาะสม จึงต้องได้เดือนไปหมดแล้วตอนเช้าก็ด้อม ๆ ไปดูตรงนั้นตรงนี้ ดูตรงไหนแล้วก็มาสั่งทางนี้เพื่อแก้ไขตัดแปลงตรงไหนที่ควรจะแก้ นี่ละที่ด้อม ๆ ออกไป แต่มักจะไปตอนเช้า ๆ ตอนก่อนพระออกบิณฑบาต ด้อม ๆ ออกไปดู จากนั้นเข้าทางจงกรม เวลาอื่นไปไม่ได้นะ เจออยู่ปากทุ่งนาทางนั้นก็รุมมาแล้วนะ รุมมาแล้ว หลวงตาสบายดี ๆ คนนั้นสบายดีคนนี้สบายดี มันเหมือนกับมันมีไฟทั้งกองเผาหัวมันมา อาจจะสบายแต่หลวงตาคนเดียว หลวงตาสบายดีเธอ เราเฉยเลย ไปเฉย แบบบ้าแหละเราก็ดี

เราก็ต้องเรียนวิชาหนึ่งเหมือนกันเพราะพวกนี้มีวิชาหลายแขนง เรามีวิชาแขนงหนึ่งแขนงเดียวไม่ได้ ต้องไปแบบหลายแขนง เดินว่ายังงี้ก็ช่าง เฉยไปเลยไม่สนใจกับใคร นี่วิชาแขนงหนึ่ง เหมือนบ้าแต่ไม่ใช่บ้า มันหากมีของมันอยู่ในนั้นแหละ ใครอยู่ที่ไหนก็ตามนะรุมมาเลย ออกไม่ได้จะออกไปข้างนอก แม้แต่อยู่ในนี้ก็เหมือนกัน เราก็ออกมาศาลานี้ไม่ได้ นะ กลางวิ๊กกลางวันออกมาไม่ได้ ยัวะเยี้ย ๆ พอเจอเท่านั้นรุมเลย ๆ ก็อยู่ในกุฏิ มีหน้าข้ากุกุญนั้นก็ยังเพ่นพ่านเข้าไปอีกนะ ทางจงกรมก็เหมือนกันไม่ทราบมันเข้ามันออกช่องไหน ไปเจอเราที่ทางจงกรม ขนากันที่ทางจงกรมแตกฮือออกมาถึงได้หลบนั้นหลบนี้อยู่ตลอดเวลา ตอนกลางวิ๊กกลางวันไม่ได้ผาสุกเย็นใจนะ

เราพยายามรักษาศาสนาตามแบบตามฉบับ ที่เป็นแบบฉบับแห่งมรรคผลนิพพานของพระพุทธเจ้าที่ประทานให้โลก เราไม่ยากพบอยากเห็นไอ้แบบฉบับของกิเลสมันมีตลอดเวลาคอยที่จะทำลายอรรถธรรม ถ้ามีอรรถมีธรรมมีวัดมีวาสนทำลายได้ จึงต้องได้ระมัดระวังเสมอ ไม่ระวังไม่ได้ นะ นี่เราก็สงวนพระท่านมาจากที่ไหนต่อที่ใดก็เคยได้เล่าให้ฟังแล้ว ทุกภาคอยู่ที่นี่หมด ยังบอกแล้ว ท่านมุ่งมาหาอะไร ท่านจึงมาหาเรา มันต้องคิดซิเราเป็นหัวหน้า บ้านเรือนของท่านก็มี อะไรไม่อดไม่ยากขาดแคลน วัตถุประสงค์ครูอาจารย์ทั้งหลายท่านก็มีอยู่ในที่ต่าง ๆ แต่ท่านมาทำไมที่นี่ นั่นมันต้องคิดซิ

เมื่อเป็นอย่างนั้นแล้วจะมีอะไรเป็นเครื่องต้อนรับกัน ที่จะให้สมมักสมหมายตามเจตนาที่มุ่งมาหาครูบาอาจารย์ที่ตนเป็นที่แน่ใจตามลำดับลำดับ เราผู้เป็นหัวหน้าก็ต้องได้สังเคราะห์สงหาพินิจพิจารณาทุกแง่ทุกมุม แล้วสอนออกไปตามนั้น พาดำเนินตามนั้นด้วย เดียวนี้เงียบแล้วแหละเสียงหลวงตาบัวดูนะ แต่ก่อน โอ้โฮย ดั่งลั่นทั่วประเทศ หลวงตาบัวดู ๆ แล้วพอว่าดู ๆ นี่มันก็มีพยานอยู่นะ เราออกมาชองนั้นตอนบ่าย ๆ คือแต่ก่อนไม่มีแขกคนนะ ออกมาเมื่อไร ๆ ก็เงียบอยู่อย่างนั้น เราก็ออกมา ที่นี้พระท่านก็ฉันท้ำร้อนน้ำอะไรอยู่ที่ครัวนี้ พอเราเดินผ่านมานี้ เราจะลงน้ำบ่อ พอพระมองเห็นเรา

เท่านั้น โอ้ย แดกฮือเลย ทีนี้พวกแก้วโกโก้กาแฟที่วางอยู่นี้ ไปไม่ทันตะกิ้งไปตามนั้น เจ้าของไปแล้วเสียบแล้ว เราก็ลงไปน้ำบ่อ ไปดูนั่นดูนี่ดูน้ำบ่อ ขึ้นมานี้เห็นพระอยู่ในครว้นนั้นองค์หนึ่ง อย่างมากสององค์อยู่ในครว

นอกนั้นที่ชุมนุมกันอยู่นั้นแตกหนีหมด พอไปมองเห็นแก้วโกโก้กาแฟล้ม เคลื่อนอยู่ตามนั้น แล้วนี่อะไรทั้งกินทั้งเทด้วยหรือ เราก็อ่า ไม่ใช่กินเฉย ๆ หรือนี่ กินด้วยเทด้วยหรือ เราก็ไล่ไป พระท่านมองเห็นอาจารย์ คือแต่ก่อนยังหนุ่มอยู่ มองเห็นอาจารย์ท่านกลัวท่านเลยเปิดหนีหมดแผ่นหนีหมด พระนี้เป็นเสือเหรอเราว่างั้นนะถึงได้กลัวอย่างนี้ กลัวอย่างนี้ไม่มีเหตุมีผล นั้นเอาอีกแล้วนะ กลัวต้องมีเหตุมีผลซี เรารับหมู่เพื่อนไว้ไม่ได้รับด้วยความเป็นเสือร้ายนี่นะ ในฐานะเป็นครูเป็นอาจารย์แนะนำสั่งสอน ผิดถูกชั่วดีสอนกันต่างหากนะ ทำอย่างนี้ใช้ไม่ได้วะ แก้วทั้งเคลื่อน โดดเลย ชนเอา กลิ้งไปไม่สนใจไปเลย ที่ว่ากลัวก็กลัวอย่างนั้น แต่ไล่หนีไม่ยอมหนีนะ กลัวแบบนี้ก็เป็นแบบหนึ่ง กลัวด้วยความเป็นธรรมกล้าเป็นธรรมเป็นอย่างนี้ กลัวด้วยความเป็นธรรม ทั้งกลัวทั้งเคารพทั้งรักเทิดทูน กล้าก็กล้าที่จะทำตาม ปฏิบัติ

อย่างที่เราเคยไปหาพ่อแม่ครูอาจารย์มันที่ว่าท่านดู ได้ทราบที่ท่านดูเก่งใช้ไหม โอ้ย ออย่าว่าแต่ดูเลยพอขับไล่ท่านขับเลย พอว่าอย่างนี้ปั๊บเลย นี่ละอาจารย์ของเรา นี่เรียกว่ากล้า กลัวอย่างนี้ นี่ละอาจารย์ของเรา หลวงปู่มนี่ชื่อเสียงท่านโด่งดังมาตั้งแต่เราเป็นเด็ก ท่านอยู่อำเภอบ้านฝ้อจนกระทั่งปานนี้ ท่านจะดูว่ากล่าวหรือขับไล่ใส่ส่งใครไปที่ไหน ๆ ด้วยไม่มีเหตุมีผลนี่เป็นไปไม่ได้ เราเอาตรงนี้ เราจะต้องไปดูเอง เป็นยังไงให้เราตัวเอง ท่านดูว่ากล่าวประเภทใดหรือขับไล่ก็ให้ขับไล่เราเอง ก็หลักธรรมวินัยมีอยู่ใช้ไหมละ ท่านชื่อเสียงโด่งดังทั่วประเทศไทยมานานแล้ว แล้วท่านจะขับไล่ใส่ส่งหาเหตุผลไม่ได้นี่เป็นไปไม่ได้ เราว่างั้น เราจึงขึ้นว่าเลยว่ นี่ละอาจารย์ของเรา ไปก็ไล่เปรี้ยงเลย มันกล้าอย่างนั้นนะ

พอไปท่านถามว่าใครมานี้ กระผม ก็ซัดเสียเปรี้ยง ๆ เลย อันผม ๆ ตั้งแต่คนหัวล้านมันก็มีผมตรงที่มันไม่ล้าน ฟังซินะ หาที่แย้งได้ไหม ทำไมถึงพูดถูกเอานั่นกระผมชื่อพระมหาบัว ขึ้นแล้วที่นี้ ขึ้นมหาบัว เออ มันก็ต้องอย่างนั้นละซี นี่ผม ๆ ท่านแห่เอานี่นะ กลางคืนเสียบ ๆ อันนี้ผม ๆ ตั้งแต่เด็กมันก็มีผม ไปค้ำดูซิเด็กมันก็มีผมจริง ๆ เอาอีกตรงนี้ มันจับได้อย่างนั้นนะ โถ ทำไมจึงพูดถูกต้องเอานั่นหนา นี่เรียกว่ากล้าอย่างนี้กล้าหาเหตุผล ถ้ากลัวก็กลัว ไม่ใช่กลัวแบบพระเณรตะแก้ววิ้งหนี มันกลัวบ่าอย่างนั้น มันกลัวอะไรไม่รู้ กลัวจะผิดจะพลาด ท่านดูดำตรงไหน ๆ จะได้รับปฏิบัติ ดีไม่ดีกลัวท่านไล่หนีอีกด้วย นั่นกลัวไปอย่างนั้น

เพราะฉะนั้นพระเณรทั้งหลายที่มาอยู่ คำว่ากลัวก็กลัวแต่ไม่ยอมหนีละซิ องค์ ไทหนมาอยู่นี้มักจะได้จับหนี ไม่ใช่จับแบบเนรเทศ แบบผิดธรรมผิดวินัยนะ จับแบบเห็น ว่าอยู่นาน หมู่เพื่อนทั้งหลายก็มีหัวใจด้วยกัน เราอยู่นาน ๆ อย่างนี้หมู่เพื่อนก็เข้าไม่ได้ ๆ จึงต้องผลัดเปลี่ยนกันออกไป ผู้นี้มาอยู่พอสมควรแล้วออกให้ทางนั้นเข้ามา ผลัด เปลี่ยนกันเรื่อย ๆ อย่างนี้ความหมายว่าอย่างนั้น ที่ว่าจับพระให้พระออกไป เป็นอย่าง นี้

การดูตำนี้ดูแต่ก่อน เวลานี้ถูกเขาลบลายหมดแล้วนะ ไปที่ไหน ๆ ถูกเขาลบลาย หมด ดูเท่าไรยิ่งคลานเข้ามา เอ้า แล้วกันเขาลบลายถูกแล้ว กูหากินไม่ได้ละที่นี้ แต่ก่อน หากินด้วยการดู พอดูเขาเขาก็แผ่นเลย เราก็หาช่องออกได้สบายรอดตัวไป เตียวนี้ดูเท่า ไรยิ่งคลานเข้ามา หมดที่นี้ลวดลายถูก เขากินหมดแล้ว เขาลบหมด แน่ เป็นอย่างนั้นนะ เตียวนี้ นี้ละคำว่ากลัวกลัว กล้าเป็นธรรมกลัวเป็นธรรม ผิดกันกับกล้าแบบกิเลสกลัว แบบกิเลสนะ ผิดกันมาก เวลานี้ลดหย่อนผ่อนผันลงมากนะวัดเรา มันหากเป็นเองนะ ไม่ได้ตั้งใจว่าจะลด มันหากลดอย่างที่พูดนี้แหละ อย่างเก้อเก้อแอ้อะไรนี้ เอามาวางไว้ ที่นั้น สามเก้อสี่เก้อแล้วนะ เราไม่เคยให้มี พวกม้ายาวม้าแหย่ที่มาเหล่านี้ ไม่เคยให้มี

ยกตัวอย่างถึงเรื่องเขาเอาต้นไม้ใส่กระถาง ๆ มาเต็มรด กระบะใหญ่มานี้ ตอน เย็น ๆ มาจอดก๊กหน้าศาลา โถ ต้นไม้มีแต่ต้นไม้สวย ๆ งาม ๆ ตามกิเลสมันชอบนั้น แหละ แต่ธรรมมันดูไม่ได้ซิ เราก็อยู่บนศาลา วันนั้นดูเหมือนเป็นวันอุโบสถ พออุโบสถ เสร็จแล้วก็พอตีดรถเขามาจอดที่หน้าศาลา โธ่ มาจากไหน มากมายนัก เราก็ทำท่าไป อย่างนั้นละ ใจความที่ว่าอยากปาเข้าป่า เราอยากเอาป่าเข้าป่าตั้งแต่รถเขายังไม่จอดนูน แหละ แต่ทำท่าไว้ลวดลาย โห้ เอามาจากไหนเห็นสวยงามเหลือเกิน ก็ทำท่าว่าสวยงาม เหลือเกิน จะเอามาปลูกที่ศาลา ที่หน้าศาลา ต้นไม้ที่ใส่กระถาง ๆ มาจะเอามาวางปู ประดับที่ศาลานี้ เขาว่าอย่างนั้น เออ เอาละเอาไว้นั้นละ เอาลงเลยนะ เอาลงเลย เอาลง ไว้ที่นั้นหมดเลย พระท่านจัดการเอง วันนี้คำแล้วชนลงแล้วพากันกลับเสีย พระท่านจะ จัดการเองยกอะไร

ดูลักษณะเขาก็ผิด ๆ เคื่อง ๆ แต่เขาขัดไม่ได้เขาก็เลยชนลง ไปมันคำแล้ว ก็พอ ดีจริง ๆ มันคำแล้วนี่ พอเขาชนลงแล้วเขาก็ไป ตอนนั้นมันคำแล้ว พอวันหลังมานี้ก็ เรียกเอาล้อมาเลย เอาล้อมา ๆ หลายล้อ เรามีหลายล้อนี้นะ มาชนกระถางดอกไม้ใส่ล้อ ๆ ปาเข้าป่าหมดเลย ไม่ให้เหลือสักต้นเลย ปาเข้าป่าหมด ประมาณสักสี่ห้าวันเขามา เอ้ ต้นไม้ไปไหน ว่าจะปลูกประดับศาลาไม่เห็น โห้ อยู่ที่ไหนมันปลอดภัยก็ไปละ อันนี้ มันไม่ปลอดภัย เราว่าอย่างนั้น คนมาจุนจ้าน อันนั้นมันปลอดภัยคือโยนเข้าป่าแล้วไม่มี ใครยุ่งเข้าใจไหม เรบอกที่ไหนปลอดภัยก็เอาไปแหละ พุดกลาง ๆ อันนี้ไม่ปลอดภัย

จากนั้นเขาก็ไปเที่ยวดูตามวัด ดูตามกุฏิต่าง ๆ ไม่เห็นสักต้นเดียว มาพูดกับพระไม่กล้าพูดกับเรา โห้ นี่คงเข้าป่าหมดแล้วแหละ ไปที่ไหนก็ไม่เห็น ไปตามกุฏิก็ไม่เห็นสักต้นเลย คงเข้าป่าหมดแล้วแหละ พูดกับพระไม่กล้าพูดกับเรา ก็เลยเฉย มันก็เข้าป่าแล้ว นั่น ที่เอามานี้เอามาประดับประดาหาอะไรประดับหัวใจด้วยศีลด้วยธรรม ด้วยสมาธิปัญญา ศรัทธา ความเพียร เป็นสิ่งที่สง่างามจ้ามกกว่านี้เป็นไหน ๆ ประสาธังมูตรถึงคุณวิเศษวิโสอะไร อยู่ที่ไหนก็มี แต่เรื่องศีลเรื่องธรรมที่ประดับจิตใจให้มีความสง่างามนี้หาไม่ได้นะ แม้แต่เราจะหาในชาวพุทธของเรานี้ก็ยังหาไม่ได้ แล้วจะไปหาที่ไหน ชาวผีชาวเปรตที่ไหน มันจะได้ของแปลกประหลาดอัศจรรย์ขึ้นมาที่หัวใจ ไม่มีทางนี่จึงควรรักควรสงวนพวกเรา มันเห็นไก่แจ้ไปพบพลอยแล้วเวลานี้

เดี๋ยวนี้มันมีแต่ข้าวสุกข้าวสารเต็มบ้านเต็มเมือง เพชรพลอยมีไม่ใช่ว่าเป็นประโยชน์เลยกลายเป็นไม่มีประโยชน์ มีแต่ข้าวสุกข้าวสารพอดีพวกไก่แจ้ไก่แจ้อะไรนี่ เราอยากเพิ่มให้อีก ไก่แจ้มันยังไม่เหมาะนะ ถ้าว่าไก่บ้าเพลินแล้วถูก พวกไก่บ้า เป็นอย่างนั้นนะ ให้อีกมันคิดบ้างสิ ไม่คิดเลย ปล่อยเนื้อปล่อยตัวไปเรื่อย ๆ ไม่ดีนะ คนเราต้องฝึกตัวเอง การฝึกนี้เพื่อดี ๆ นะ เพื่อดีเพื่อความสุข การไม่ฝึกเพื่อปล่อยตัวนี้ล่มจม ๆ เอามาเทียบกันสิ

อย่างสมัยปัจจุบันนี้ครูบาอาจารย์องค์ใดที่ปรากฏชื่อลือนาม มีตั้งแต่เดนมตายมาทั้งนั้น เราได้เข้าถึงเกือบหมดนะ ครูบาอาจารย์องค์ไหน ๆ ที่ปรากฏชื่อลือนาม เวลาเข้าไปสัมผัสสัมพันธ์พูดจาปราศรัยสนทนาอรรถธรรมกัน โถ ไม่ใช่เล่น ๆ รอดตายมาทั้งนั้น มีแต่รอดตายเดนมตาย ๆ มา ท่านมาเด่น เห็นไหมนั่น ความรอดตายคือพัดกับกิเลสตัวเป็นมหาภัย พออันนั้นมุดมอดลงไปแล้ว ความสุขความอัศจรรย์ก็เด่นขึ้นในตัวของท่าน มีชื่อเสียงโด่งดังปรากฏขึ้นจากการฝึกการทรมานต่างหากนะ ไม่ใช่เกิดขึ้นจากการปล่อยตัวนะ

วันนี้ก็พูดมากพอสมควรแล้วว่าจะไม่พูดมันก็ได้พูดอยู่จนได้ ให้อีกมันจำเอานะ เรื่องใจเป็นของสำคัญ พระพุทธศาสนานี้เป็นศาสนาที่เหมาะสมอย่างเอก สอนถูกจุดแห่งความสุขความทุกข์ ความเลวร้าย ความอัศจรรย์ ซึ่งอยู่ที่จิตนะ กิเลสอยู่ที่จิต ธรรมะอยู่ที่จิต เกิดในจิตอันเดียวกัน แต่กิเลสเมื่อมันมีมากมันดึงออกไปทางกิเลสเสียหมด ประหนึ่งว่าธรรมไม่มีเหลือเลย ทั้ง ๆ ที่ธรรมมีในใจ เพราะฉะนั้นการมาศึกษาอบรมธรรม ปฏิบัติธรรม จึงเพื่อฟื้นธรรมภายในใจขึ้นออกแสดงตัวบ้าง อย่าให้มีกิเลสพองตัวตลอดเวลาเลย ลากเข็นเราไปหาแต่กองทุกข์ หาแต่ไฟแต่ไฟ ไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย ควรจะเช็ดหลาบกันบ้างนะ

กิเลสนั้นลากสัตว์ทั้งหลายให้ได้รับความทุกข์ความทรมาน นี่เราสลดสังเวชนะ ไม่พูดเฉย ๆ มันรู้จะให้ว่ายังไง เรื่องกองทุกข์อันไหนที่จะทุกข์มากกว่ามนุษย์เรา ทุกข์วะ มนุษย์เรานี้มันมีความสำคัญมันหมาย มีความรู้ความฉลาดความทะนงตัว ความดีความดีนเพื่อไปหากองทุกข์มันจึงมีมากกว่าสัตว์นะ สัตว์เขาอยู่ตามประสาของเขา เป็นสัตว์ที่มีกิเลสเหมือนกัน แต่ความรู้ของเขาไม่มีมาก ทีนี้มนุษย์เรามีความรู้มาก กิเลสเอาไปใช้หมดความรู้ความฉลาดเหล่านี้ แล้วกลับมาเผาเรา อันนี้มันน่าทุเรศนะ

จึงต้องให้พากันฝึกตนบ้าง ไปที่ไหนมีแต่กองทุกข์ มันตื่นลมตื่นแล้งกัน ตื่นชื่อตื่นเสียงกัน คนนั้นมียศคนนี้มียศนี้ เอามาหลอกกัน เจ้าของก็พองตัวแล้วเย่อหยิ่ง อีกด้วย คนนั้นมีสมบัติเงินทองข้าวของเท่านั้นเท่านั้น อันนี้ก็บ้าอีกแบบหนึ่ง ให้กิเลสพองตัว ๆ แล้วก็ติดก็ตื่น แต่สิ่งที่มันค้นหาเรื่องที่จะมาเผามันเพื่อสิ่งที่ว่าเหล่านั้นนะ มันตื่นตลอดเวลา ทีนี้เวลาดูผลแล้วนี้หัวใจใดที่จะหาความสุขนี้ไม่มี อยากจะพูดว่าไม่มีถ้าไม่มีธรรมแฝงอยู่ในใจ มีแต่กองไฟกองไฟเผาอยู่ในหัวอก ๆ ใหญ่เผาใหญ่ เล็กเผาเล็ก เผาตลอด คนที่ความมั่งมีศรีสุขที่โลกเขานิยมมากเท่าไร นั่นละกองไฟอยู่ตรงนั้น ตาสีตาสาบายกว่านะ ถ้าเอาหลักธรรมมาจับกัน เป็นอย่างนั้นนะ เขาทุกข์อยู่ ธรรมชาติของเขา เขาไม่ได้แบกทั้งวันทั้งคืนเหมือนคนที่สำคัญตนว่าเก่งกว่าโลก ผู้นี้เก่งกว่าโลกทุกข์ก็เก่งกว่าโลก ผู้นี้ละทุกข์มากที่สุด

ให้พากันรู้เนื้อรู้ตัวบ้าง แล้วทุกข์อันนี้แล้วยังไม่แล้วนะ มองไปอีก ตาข่ายนี้ครอบทั่วโลก ตาข่ายแห่งความทุกข์ความกังวลวุ่นวาย ออกมาจากความติดหนี้ติดสิน พระรุ้งพระรัง ติดกันอยู่ทั่วทุกแห่งทุกหนตั้งแต่ครอบครัวเหยาเรือนหมู่บ้าน จนถึงอำเภอ ตำบลจนกระทั่งทั่วประเทศ แล้วออกประเทศนอกประเทศใน ติดหนี้ติดสินกัน พระรุ้งพระรังระโยงระยางไปหมด มีแต่ติดด้วยอำนาจแห่งความทุกข์ทั้งนั้นที่พัวพันกันอยู่นั้น แล้วใครมีความสุขที่ไหน ไม่มีนะ อันนี้โลกมองไม่เห็นแต่ปิดธรรมไม่ได้ โลกมองไม่เห็นแต่ธรรมเห็นหมด

นั่นละธรรมท่านเอาสิ่งที่ท่านมองเห็นมาสอนโลก โลกมันก็ไม่ยอมรับ มันก็ตื่นของมันตามเดิมของมันอย่างนั้นละ ให้พากันจำเอาละ นี่ละทุกข์ที่สุด การติดหนี้ติดสินนี้ทุกข์มากนะ ไม่ทราบ แล้วเขาก็มาทวงเข้าทวงเข็นทวงหนี้ ก็เงินของเขาเขาก็มาทวงละซี เราไม่มีให้เขาก็เดือดร้อน สุดท้ายนายหนี้กับลูกหนี้เลยฆ่ากันก็มี เพราะความทุกข์มาก ในภาษาบาลีก็มีอันนี้ อธิทาน์ ทุกข์ โลเก ที่ว่า ความติดหนี้ติดสินนี้เป็นทุกข์มากในโลก ความไม่มีหนี้สินนี้เป็นสุขมากในโลก คือในโลกสมมุตินี้ละ ไม่ต้องพูดถึงวิมุติท่านพูดในอันนี้ ความไม่ติดหนี้ติดสินนี้เป็นความสุข ความติดหนี้ติดสินเป็นความทุกข์มาก ท่านสอนไว้ในธรรม อย่าพากันพระรุ้งพระรัง

อย่างที่เมื่อวานนี้พูดถึงเรื่องเครดิตเครแตกอะไร อันนี้มันมากินดับกินปอดท่านทั้งหลายนะ ได้เครดิตมาไปยื่นให้เขา เขาก็ไม่เอาแล้วเงินในเวลานั้น เครดิตนี้มันจะมากว่าเอาเงินในกระเป๋าติดหนี้ติดสินพระรุงพระรังไปหมดนะ เรามีเครดิตเป็นที่เชื่อถือได้ มีเกียรติจนกระทั่งติดหนี้เขาไม่มีเงินจะใช้เขาจมลงไป นี่ละเกียรติอย่างนี้อยากเป็นเกียรติใหม่ พิจารณาซิ เวลานี้กำลังลุกลามนะเรื่องบัตรเครดิต ให้จำให้ดีทุกคนนะ นี่ละตัวสำคัญที่สุดที่กินได้ทั้งคนมีคนจนกินได้หมด เขายื่นบัตรอะไรเครดิตนี้ โห เป็นบ้าขึ้นนะเงินในกระเป่ามีก็ไม่ต้องซื้อเอาบัตรนี้ยื่นเข้าไปเลย เวลามาทวงทีหลังมันเอาทั้งดอกทั้งผลไปพร้อมเลย เสร็จ นี่ละพวกบัตรเครดิตให้จำเอานะ วันนี้เทศน์เท่านั้นละ เอาละพอ

อ่านธรรมะหลวงตามวันต่อวัน ได้ที่ www.Luangta.com